

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Tovární 1707/33, 737 01 Český Těšín
Česká spořitelna, a.s., č.ú.: 1727682369/0800

tel. 595 172 540, fax: 595 172 541
e-mail: kancelar@akjezek.cz, datová schránka: gjkhc9

P R Á V N Í R O Z B O R

**k otázce bezúhonnosti Ing. Andrei Sztefkové, nar. 25.1.1976,
v souvislosti s řízením vedeným u Okresního soudu ve Frýdku-Místku pod sp. zn. 1 T 75/2020**

Konečným rozhodnutím Okresního soudu ve Frýdku-Místku vydaným v řízení vedeném pod sp. zn. 1 T 75/2020 dne 4.9.2020 soud schválil tzv. **dohodu o vině a trestu**, v důsledku čehož za jednání podrobně popsané v tomto rozhodnutí, právně kvalifikované jako zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě byl Ing. Andrea Sztefkové, nar. 25.1.1976, bytem Komorní Lhotka čp. 298 uložen peněžitý trest v celkové výměře 320.000,- Kč, a dále „trest propadnutí finančních prostředků“ ve výši 80.000,- Kč, zajištěných na jejím účtu. Celkem tak z její strany došlo v souvislosti s tímto řízením k úhradě částky ve výši 400.000,- Kč, která propadla státu (§ 69 odst. 1 a § 70 odst. 6 trest. zákoníku, částka 320.000,- Kč byla z účtu jmenované odeslána dne 6.10.2020).

Ing. Andrea Sztefková v současné době je zastupitelem obce Komorní Lhotka, kde současně **vykonává funkci místostarosty**, a dále na základě jmenování do funkce ze strany Obce Komorní Lhotka ze dne 3.8.2015 s platností od 1.9.2015 byla **jmenována do funkce ředitele Integrovaného sociálního ústavu Komorní Lhotka čp. 184, příspěvkové organizace, IČ: 00847038**, přičemž jde o příspěvkovou organizaci zřizovanou obcí jako územním samosprávním celkem ve smyslu § 84 odst. 2 písm. d) zákona o obcích.

Shora uvedeným rozhodnutím soudu **nebyl** na základě dohody se státním zástupcem, schválené soudem **uložen trest zákazu činnosti**, spočívající v zákazu výkonu žádné z obou výše uvedených funkcí, a tedy **nenastal účinek, na základě kterého by došlo k zániku těchto funkcí** v označených právnických osobách. Dle § 69 odst. 3 trestního zákoníku obecně platí, že na pachatele, kterému byl uložen peněžitý trest (za jiný trestný čin než zvláště závažný zločin, což se v daném případě nestalo), **se hledí, jako by nebyl odsouzen**, jakmile byl trest vykonán, přičemž peněžitý trest je vykonán jeho zaplacením. Trest propadnutí finančních prostředků pak není takovým druhem trestu, který zákon připouští, neboť za trestné činy může soud uložit pouze druhy trestů vyjmenované v § 52 trestního zákoníku, přičemž dle § 3 odst. 1 trestního zákoníku platí, že pachateli lze uložit vždy pouze takový druh trestu, který dovoluje uložit zákon (jde současně o

výraz ústavní zásady, jak vyplývá z článku 39 Listiny základních práv a svobod).

Pokud jde o vznik a **zánik mandátu člena zastupitelstva** obce z hlediska podmínky bezúhonnosti, pak platí podle § 55 odst. 3 písm. a) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, že mandát člena zastupitelstva obce zaniká, jen vysloví-li to příslušné zastupitelstvo, a to mj. z důvodu pravomocného rozhodnutí soudu, kterým byl člen zastupitelstva obce odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, což v posuzovaném případě zásadně nenastalo (nebyl v daném případě uložen ani podmíněně odložený trest odnětí svobody a, jak již výše zmíněno, ani trest zákazu činnosti, přičemž uložení peněžitého trestu, který byl navíc vykonán jeho úplným zaplacením, není překážkou výkonu mandátu člena zastupitelstva a v souvislosti s tím, ani uvolněnému nebo neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává současně funkci místostarosty obce, nezaniká ani tato funkce).

Podle § 5 odst. 1 zákona o obcích může být totiž členem zastupitelstva obce **zvolen každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva** podle § 4 odst. 2 písm. a) a písm. b) zákona o obcích, přičemž těmito překážkami jsou toliko **zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody** (což v daném případě v žádném případě nenastalo), a omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva. Podle § 55 odst. 4 zákona o obcích nevysloví-li zastupitelstvo obce na nejbližším zasedání zánik mandátu, ředitel krajského úřadu požádá o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva, které se uskuteční nejpozději do 21 dnů od doručení této žádosti, přičemž není-li zániku mandátu ani zde dosaženo, zaniká mandát člena zastupitelstva obce, vysloví-li to ředitel krajského úřadu. V daném případě však nedošlo u posuzované osoby ani k omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody ani k omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva. Z důvodu shora označeného rozhodnutí soudu, tak **nelze u Ing. Andrei Sztefkové rozhodnutím zastupitelstva obce vyslovit zánik mandátu**. Její mandát, včetně funkce místostarosty obce, tak může zaniknout ve smyslu § 55 odst. 2 písm. b) zákona o obcích na základě písemné rezignace člena zastupitelstva obce na jeho mandát, a to dnem, kdy tuto rezignaci obdrží starosta obce. V takovém případě dle § 56 odst. 1 na uprázdněný mandát v zastupitelstvu obce nastupuje náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v zákonem daném pořadí. Samozřejmě z výkonu funkce místostarosty bez současného zániku mandátu člena zastupitelstva může osobu vykonávající funkci místostarosty odvolat zastupitelstvo obce, příp. též může tato osoba na uvedenou funkci sama rezignovat doručením rezignace k rukám starosty obce nebo přímo na zasedání zastupitelstva obce.

Zbývá v dané souvislosti upozornit toliko na ust. § 77 odst. 5 zákona o obcích, podle kterého členovi zastupitelstva, kterému zanikl mandát a který by jinak měl nárok na odchodné podle § 77 odst. 1 zákona o obcích, toto odchodné nenáleží, pokud byl v průběhu funkce pravomocně odsouzen mj. pro úmyslný trestný čin, a tedy v případě rezignace posuzované osoby na mandát člena zastupitelstva tento nárok na odchodné nevznikne.

Obecně platí podle § 155 odst. 1 občanského zákoníku, že ztratí-li člen voleného orgánu po svém povolání do funkce zákonnou způsobilost být členem voleného orgánu, jeho funkce zaniká a zánik funkce je třeba právnícké osobě oznámit bez zbytečného odkladu. Z obecných ustanovení občanského zákoníku pak k podmínkám způsobilost členství voleného orgánu ve smyslu § 152 odst.

2 občanského zákoníku ve vztahu k fyzické osobě, která je členem orgánu právnické osoby, **vyplývá pouze to, že musí být plně svéprávná.** Další obecnou podmínkou podle § 153 občanského zákoníku je osvědčení úpadku a oznámení to předem tomu, kdo osobu do funkce povolává, event. uplynutí 3 let od skončení insolvenčního řízení. Zvláštní předpisy pak u některých právnických osob mohou stanovit další podmínky pro způsobilost být členem takového orgánu, kdy u řady právnických osob jde zpravidla i o bezúhonnost (např. v případě obchodních korporací, kterou však příspěvková organizace není).

Je proto třeba zkoumat podmínku bezúhonnosti obecně ve vztahu k příspěvkovým organizacím zřizovaným obcí, a dále k právnické osobě vykonávající svou činnost na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, tedy ve vztahu k příspěvkové organizaci Integrovaný sociální ústav Komorní Lhotka čp. 154 a funkci jeho statutárního orgánu.

Podle § 84 odst. 2 písm. d) zákona o obcích, zastupitelstvo obce zřizuje a ruší příspěvkové organizace obce a schvaluje jejich zřizovací listiny. Podrobnější úprava příspěvkových organizací pak vyplývá z § 27 a násl. zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, avšak podmínku bezúhonnosti ve vztahu k statutárnímu orgánu příspěvkových organizací zřizovaných obcí nelze dovodit (viz. zejména § 27 odst. 3 písm. e), příp. § 27 odst. 2 písm. d) tohoto zákona). Ani ze **zřizovací listiny** označeného sociálního ústavu v jeho posledním úplném znění ze dne 21.4.2009 **nelze podmínku bezúhonnosti jeho statutárního orgánu dovodit** (viz. zejména čl. II. uvedené zřizovací listiny). Jde o logickou návaznost na právní úpravu bezúhonnosti člena zastupitelstva obce dle zákona o obecním zřízení (o obcích).

Pokud jde o podmínku bezúhonnosti vyplývající ze zákona o sociálních službách, pak otázku bezúhonnosti uvedený zvláštní předpis řeší zejm. v ust. § 79 odst. 1 písm. c) bodu 1. tohoto zákona, avšak jde toliko o podmínku při registraci právnické osoby působící podle uvedeného zákona, přičemž tato podmínka se výslovně vztahuje, pokud jde o fyzické osoby, **jen na osoby, které budou přímo poskytovat sociální služby**, přičemž podle § 79 odst. 2 in fine zákona o sociálních službách se za bezúhonné pro účely tohoto zákona považují mj. fyzické osoby, jejichž odsouzení bylo zhlazeno nebo se na ně z jiných důvodů hledí, jako by nebyly odsouzeny. Okruh pracovníků, kteří budou přímo poskytovat sociální služby, lze pak, dle mého názoru, dovozovat z výčtu okruhu pracovníků podle § 115 odst. 1 tohoto zákona, příp. z původní listiny o registraci dotčeného sociálního ústavu, která však proběhla již v roce 2001, což vyplývá ze zapsaného data vzniku a zápisu posuzované příspěvkové organizace k datu 5.7.2001, avšak Ing. Sztefková byla do funkce ředitele této organizace jmenována až od 1.9.2015 (viz. též např. § 109 uvedeného zákona, kde je obsažena definice sociálního pracovníka s podmínkou jeho bezúhonnosti podle § 110 odst. 1, odst. 2 tohoto zákona, výčet vykonávaných činností pracovníka v sociálních službách podle § 116 odst. 1 zákona a podmínka jeho bezúhonnosti podle § 116 odst. 2, odst. 3 tohoto zákona, příp. odkaz na podmínky výkonu činnosti zdravotnických pracovníků a pedagogických pracovníků podle § 117 uvedeného zákona s odkazem na zvláštní právní předpisy tyto podmínky dále rozvádějící); **výkon funkce ředitele jako statutárního orgánu však zjevně není výkonem činnosti přímo poskytujících sociální služby** v právnické osobě vykonávající činnosti v sociálních službách, a tedy lze dovodit, že uvedená **podmínka** pro výkon této funkce **není zákonem stanovena**, a bude tak platit pouze obecná právní úprava dle § 155 občanského zákoníku s předpokladem obecné

zákonné způsobilosti, spočívající pouze v plné svéprávnosti.

Lze tedy uzavřít, že pro výkon funkce statutárního orgánu příspěvkové organizace zřizované obcí a vykonávající sociální služby podle zvláštního zákona obecně ani v konkrétním posuzovaném případě **není dána podmínka bezúhonnosti jako tzv. zákonná způsobilost vykonávat tuto funkci**, což má logickou návaznost na úpravu bezúhonnosti člena zastupitelstva obce, jak rozveden výše, v návaznosti na podmínku jeho odsouzení pouze k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, neboť jde o příspěvkovou organizaci územního samosprávného celku. Ke ztrátě funkce místostarosty obce, včetně členství v zastupitelstvu obce, ani funkce statutárního orgánu označené příspěvkové organizace u Ing. Andrei Sztefkové v souvislosti s výše zmíněným rozhodnutí soudu tedy nedošlo a podmínka bezúhonnosti v návaznosti na toto rozhodnutí není ani u jedné z uvedených funkcí, dle mého přesvědčení, ze zákona dána, a nejde tak o překážku v dalším výkonu těchto funkcí.

Závěrem zbývá upozornit na ustanovení § 316 odst. 4 písm. h) zákoníku práce, podle kterého **zaměstnavatel nesmí vyžadovat od zaměstnance informace zejména mj. o jeho trestněprávní bezúhonnosti** a tyto informace nesmí zaměstnavatel získávat ani prostřednictvím třetích osob. Uvedené sice neplatí v případech, jestliže je proto dán věcný důvod spočívající v povaze práce, která má být vykonávána nebo např. též v případech, kdy to stanoví zvláštní právní předpis, přičemž v uvedené souvislosti poukazují na skutečnost dovozovanou z výše uvedeného rozboru, tedy že povaha práce ředitele sociálního ústavu tuto bezúhonnost jako předpoklad výkonu práce nevyžaduje, a to v návaznosti na posuzované zvláštní předpisy zmíněné též v tomto rozboru. Z uvedeného tedy vyplývá, že zákonná notifikační (oznamovací) povinnost posuzované osoby podle § 155 odst. 1 věty druhé věty za středníkem ve vztahu k Obci Komorní Lhotka (též jako zřizovatele příspěvkové organizace) není v daném případě ze zákona dána, neboť rozhodná skutečnost spočívající ve ztrátě zákonné způsobilosti člena voleného (povolaného) orgánu právnické osoby nenastala; přesto jsou rozhodné a podstatné skutečnosti oznamovány prostřednictvím tohoto právního rozboru v případě jeho poskytnutí zástupcům obce, příp. též jeho zveřejnění.

Mgr. Marek Ježek
advokát

V Českém Těšíně dne 10.11.2020

Mgr. MAREK JEŽEK
advokát
727 01 Český Těšín, Tovární 1707/3
Tel.: 595 172 540 Fax: 595 172 541